

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library

City

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year — \$4.00
Per half year — \$2.00

РІК XIII.

4. 121 (1639).

ЧЕТВЕР, 8 ЖОВТНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, OCTOBER 8, 1931.

No. 121 (1639).

VOL. XIII.

ЕСТЕВАНСЬКІ МАЙНЕРІ ОПОВІДАЮТЬ ПРО СТРАШНІ УМОВИ ПРАЦІ

ЕСТЕВАН, Саск., 5 жовтня. (К.П.) — На першій сесії королівської комісії, яка розслідує страйкове положення в Естевані, знімали сьогодні два майнери: Дж. Г. Герис і Г. Гескет, останній з них є секретарем місцевого локалу Майн Воркерс Юніон оф Канада, організації, що викликала сто-процентний страйк в цій місцевості на 8 вересня.

Комісія покличе до знання 20 майнерів з Бінфейт майни, а опісля майнерів з інших п'ятьох майнів в цьому окрузі. Переслухання будуть тривати щонайменше один місяць.

Герис і Гескет сказали, що на кожному вагоні вугілля, який виходить з майни, майновласники відтягають щонайменше 950 фунтів на так званій "слек", або дрібне вугілля. Це несправедливо, бо майнери накидають вугілля залізними вилами і тому не може бути так багато "слеку". Майнери домагаються платні за все вдобути вугілля, включаючи цей "слек". Вони говорять, що при важній вугіллі діють великі надужиття. Майнери ладують на один вагон не раз три тони вугілля, але компанія ніколи не запише їм більше, як два тони.

"Блек демп", трійливий газ в майнах, загрожуює життям майнерів. Немає подостатком вентиляційних вітрів, а ті, що є, не вміщені у відповідних місцях і дуже рідко їх живають. Тому майнери часто мусять переривати працю, щоби не вдихнутися нечистим воздухом.

Майнери не діставали ніякої платні за те, що кожного ранку мусять вичерпувати воду з "румів", де вони працювали. Це забирало їм не раз годину часу. Так само не платили їм компанія за те, що вони ставили підпори в майні, ані за те, що вони мусять дуже часто чистити треку з глини, що падала із стін.

Коли майнер протестував проти цих несправедливостей і домагався від управи ліпших умов праці, то завжди мав відповідь: "Коли тобі не до влодоби, забір свої манатки і гони!" Майнери, які протестували проти таких обставин, тратили працю і попадали на "чорну ліст".

Комісія закрила свою сесію в 5.15 години пополудні. Зізнання стягав прокуратор В. Дж. Перкінс, який зарозом є адвокатом королівської комісії. Майновласників заступав адвокат В. В. Лінд.

В 10-ій годині рано у вівторок мусять зійтись майнери з майновласниками, щоби накреслити угоду, на основі якої майнери мали б повернути до праці, чекаючи на вислід королівської комісії.

В новинці говориться далше, що саскечеванський уряд запропонував майнерам дати адвоката на кошт провінції, але майнери покищо не прийняли цієї "добродійності".

Той самий уряд на приказ якого поліція стріляла до майнерів, хоче зараз вмити свої кроваві руки в той спосіб, що обіцяє майнерам свого адвоката.

РОБІТНИКИ ФАБРИКИ МЕБЛІВ В ЕЛМВУД ВИЙШЛИ НА СТРАЙК

ВІННІПЕГ, Ман., — 5 жовтня. — В понеділок рано всі робітники Бентвуд Чейр енд Тейбл Ко., в Елмвуд, в числі 28 осіб, вийшли на страйк проти знижки платні.

Страйкері поставили компанії такі домагання: відтягнення знижки заробітної платні; точна виплата заробітної платні на 1 і 16 кожного місяця; визнання шапового комітету і ніякої дискримінації проти членів того комітету.

Сьогодні поліція арештувала

одного робітника за "неспокоїне поведіння" на вулиці. Це "неспокоїне поведіння" було в тому, що робітник пробував спинити компанійний трок, який робив доставу кіресел з фабрики.

Це вже другу знижку в цьому році переводить згадана компанія.

Страйком керує Воркерс Юніті Ліг. Краєве Товариство Безробітних у Вінніпегу дасть всяку моральну піддержку страйкерам і поставити своїх інквентчиків коло фабрики.

ЗАГАЛЬНІ ВИБОРИ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ ВІДБУДУТЬСЯ НА 27 ЖОВТНЯ

ЛОНДОН, Англія, 5 жовтня. (А.П.) — Після сесії кабінету, яка тягнулася до пізньої ночі, "національний уряд" Великої Британії вирішив одногласно розписати негайно загальні вибори. Прем'єр МекДоналд видасть виборчий маніфест, в якому начеркне програму, на основі якої уряд зведе боротьбу за поновний мандат від виборців.

Перед сесією кабінету 22 ліберальні послани, включаючи сержона Саймона, прирекли, що дадуть повну підтримку МекДоналдові в надходящих виборах. МекДоналдові, здається, не вдалося перетягнути на

свою сторону Лойд Джорджа, хоч він перемовнював з ліберальним провідником сьогодні в його літній резиденції через дві години.

В своїм маніфесті МекДоналд буде домагатися "вільної руки" в справі теперішнього положення у Великій Британії. Яке є його відношення щодо тарифи, покищо не знати, але існує переконання, що воно буде таке, на яке згодяться всі члени теперішнього уряду.

Парламентарна сесія закінчиться в середу, а у четвер парламент буде розв'язаний і вибори відбудуться на 27 жовтня.

В БІНФЕЙТ ВІДБУВСЯ ВЕЛИЧАВИЙ ПОХОРОН ТРОХ ВБИТИХ МАЙНЕРІВ

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")

ЕСТЕВАН, Саск., 5 жовтня.

В неділю пополудні відбувся в Бінфейт величавий юній похорон трох вбитих майнерів. В жалібнім поході взяли участь поперх 1,500 осіб. Над вбитими майнерами промовляли т.т. Брок і Вивор-

ський. Відспівано "Інтернаціонал" і "Похоронний Марш".

Сьогодні вийдуть на волю за порукою 8 арештованих страйкерів. Страйк тримається міцний, страйкері постановили його виграти. Королівська комісія починає своє переслухання сьогодні.

Брок.

БОРОЛИСЯ ЗА НУСОК ХЛІБА, А ЗАМІСЦЬ НЬОГО ДІСТАЛИ КУЛІ

ЕСТЕВАН, Саск., 5 жовтня.

(К.П.) — Трох майнерів, що пали жертвою поліційних куль в Естевані минулого вівторка, поховано в неділю на малому цвинтарі пів милі на північ від Бінфейту. Домовини майнерів вкрито квітами. Кожну домовину несли на своїх раменах шість товаришів вбитих майнерів. За домовини слідував жалібний похід чоловіків, жінок і дітей.

Похорон відбувся після конститутції Майн Воркерс Юніон оф Канада, без ніяких релігійних церемоній. Над гробом виголошено короткі промови. Високо над головами учасників похорону виділи плякати з наступними написами: "Вони боролися за хліб, але замість нього дістали кулі"; "Честь мученикам за робітничу справу"; "Замордовані поліційними бандітами, наємниками босів".

ЛІДЕРИ РЕФОРМІСТСЬКИХ ТРЕЙД-ЮНІЙ ЄДНАЮТЬСЯ З РЕАКЦІЙНИМ МЕЙОРОМ

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")

МОНТРЕАЛ, Кве., 30 вересня.

На мітингу 2,000 залізничних робітників в "Лясистанс Публік", 29 вересня, який скликали урядники Всеканадського Конгресу Краї і Американської Федерації Праці, велике число присутніх робітників домагалися від т. А. Галда, щоби він забрав слово.

Метою мітингу було вибрати делегацію, яка мала поїхати до Оттави в справі замкнення Енглешапіп спінарського підприємства, через що 5,000 робітників опинилося без праці. Провідники реакційної юрїї запросили на промові мейора Гуда з Монреалу і алдермена Дромонда з Розамант. Обидва ці промові заявляли, що вони не мають для робітників ніякої ради.

У відповідь на домагання робітників т. Галд, який працював в Енглешапіп через три роки і щойно повернувся з своєї обідки по Радянському Союзу, говорив через 35 минут. Він критикував методи мейора Гурда, яких він вживав для заборои робітничих мітингів. Тов. Галд звернувся спеціально увагу на мітинг робітників з спінарських шапів Енглешапіп, який скликав Воркерс Юніті Ліг зараз після їх закриття, а який поліція заборонила. Опісля він го-

ворив про програму Воркерс Юніті Ліг, про соціальне забезпечення і про потребу робітників організуватися та демонструвати свої домагання. Тов. Галд звинувачив робітників вийти на демонстрацію на 30 вересня і боронити комуністичну партію перед наступом канадських капіталістів. З галерїї посилалися летючки між робітників на долину, які проголосували демонстрацію.

Після цього мейор Гуд почав атакувати т. Галда і висловився, що демонстрація буде розбита і що він самий буде там, щоби свої погрози перевести в життя. Після такої заяви мейора т. Галда арештовано. Слідуючого ранку його приведено перед суд і оскаржено за "підбурювання до розрухів". Опісля назначено кавеню в сумі \$1,800.

Не зважаючи на погрози мейора Гуда і поліційний терор, 2,000 робітників відкликнулися на поклик Канадської Робітничої Оборончої Ліги і влаштували демонстрацію за оборону комуністичної партії на Вікторїя Сквер. Поліція стягнула з платформи т. Дейвідсона, який хотів промовляти до залізничних робітників. По цім слідували атаки на інших робітників та арештовано безробітного Ч. Клементса.

Б. Гордон.

БЕНЕТ НАЖЕ, ЩО КАНАДА НЕ ДУМАЄ КАСУВАТИ ЗОЛОТОГО СТАНДАРДУ

ОТТАВА, Онт., 4-го жовтня.

(К.П.) — Увагу премера Бенета звернено на постійні поголоски, що Канада застановляється серйозно над скасуванням золотого стандарту. Бенет рішучо заперечив такі поголоски. Він сказав, що становище, яке його уряд займає в цій справі негайно після проголошення, що Велика Британія відкинула золотий стандарт, остається незмінне. Канадський уряд не думає ходи і зараз не думає касувати золотий

стандарт. Всякі закордонні зобов'язання, плачені золотом, будуть заплачені без ніякого отягання зі сторони уряду.

Всякі твердження премера Бенета, що Канада не зрелася і не думає зрелася золотого стандарту нікого в Оттаві не переконали. Той факт, що канадський долар впав до 87 ц. в останні дні і що Канада мусять полагодити великі торговельні довги, є якраз доказом, що золотий стандарт в Канаді перестав існувати.

ДНІ СЛАВНОГО ВІНАХІДНИКА ПОЧИСЛЕНІ.

ВЕСТ ОРЕНДЖ, Н. Дж., 5-го жовтня.

Дні життя славного винахідника і хеміка Томаса А. Едисона почислені. Він сидить спокійно в кріслі у своїй лабораторії, де провів більшу частку свого життя і чекає кінця. Гастави, які він читав кожного дня, наукові журнали, магазини про поточні події, не викликають в нього найменшого зацікавлення. Він надто умучений, щоби читати, він стратив слух.

Приватний лікар Едисона заявив, що немає найменшої надії на врятування життя славного винахідника і що його смерті можна сподіватися кожної хвили.

БРИТІЙСЬКА ФЛОТА ВИЇЗДИТЬ НА МОРЕ.

ПОРТСМАВТ, Англія, 5 жовтня.

(А.П.) — Бритійська флота на Атлантичному океані дістала сьогодні приказ виїхати цього четверга на море і відновити свої маневри, з яких вона була відкликана підчас недавнього бунту матросів проти знижки заробітної платні.

ПЛЯНУЮТЬ МОРСЬКИЙ ПОРТ ДЛЯ МОСКВИ.

МОСКВА, 19 вересня. (А.П.)

Почалася підготовка роботи над будовою каналу, що мусять зробити зі столиці Радянського Союзу морський порт. Пляни передбачують проведення водного шляху з Москви до Балтійського моря через Марійську водну систему, а до морів Каспійського і Чорного через Волгу.

СТРАЙК ТЕКСТИЛЬНИХ РОБІТНИКІВ.

8-го вересня вибух у Лодзі в панчішному промислі несподівано страйк. Конфлікт вибух наслідком редукції платень на 20 до 40 процент. Покинуло працю 16 тисяч робітників. Стануло кількадесяті фабрик, в тому числі 8 найбільших. Кількох власників фабрик висловили готовість відновити працю на старих умовах, однак робітники здержалися від поодиначних переговорів.

МАНЕВРИ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

МОСКВА, 19 вересня. (К.П.)

Червона Армія Радянського Союзу почала сьогодні свої звичайні щорічні маневри одночасно в усіх сторонах країни. Населення в прикордонних областях бере активну участь в маневрах з погляду оборони перед ворожим нападом.

Населення Ленінграду протягом п'яти днів відбувало проби оборони перед повітряними атаками, тобто як охоронятися перед бомбами і трійливими газами. Остерогу перед газом атакою давано фабричними гудками і оповістками через радіо. На даний сигнал населення крилося в пивницях і надягало газові маски, усі крамниці і фабрики позамикано, і праця стримувалася, доки не минула теоретична небезпека. Преса остерігала, що Ленінград може бути першим предметом такого атак на випадок війни проти Радянського Союзу. В цілім місті розділено плякати, що звертають увагу на потребу обороноздатності усього населення.

БУРЖУАЗНИЙ СУД В КЕЛГАРІ ВИДАВ ТЯЖКІ ПРИСУДИ НА РОБІТНИКІВ

(Спеціальна телеграма до "УРВ.")

КЕЛГАРІ, Алта., 6 жовтня.

Сьогодні закінчилися тут розправи за "незаконне зібрання". Софія Шайнін, Дейрд Джонс і Ганс Тернес дістали по шість місяців; Дж. Фарбей і Бен Дворкін по 10 місяців; Джеймс Кемпбел 12 місяців.

Оскарження за "незаконне зібрання" проти т.т. Джона О'Соливена, Вільяма МекКонела і А. Грента відкинено, але т. Грента засуджено на 2 роки тюрми за побиття полісмена. Суд не назначив ще точного дня розправи над т.т. Лаком, Сулою, Голоптером і МекНолом. Дуже можливо, що оскарження проти цих товари-

шів відтягнуться, бо т. Грента, що був в тім самім зібранні, звільнено від цього оскарження.

Проти засуду т-ки Шайнін і т. Джонса висесено відклик, дуже можливо, що так само поступиться із засудами інших товаришів.

Заступаючий президента Майн Воркерс Юніон оф Канада видав поклик за 24-годинним страйком на 6-го жовтня до всіх локалів Майн Воркерс Юніон оф Канада, до деяких локалів Юнайтед Майн Воркерс оф Америка, до металевих майнерів в Тімміс і Содборі і до майнерів Нової Ско-

Фил Лак.

ТОВ. СТЮАРТА ЗАСУДЖЕНО НА ДВА МІСЯЦІ ТЮРМИ ЗА "НЕЗАКОННЕ ЗІБРАННЯ"

ВІННІПЕГ, Ман., 5 жовтня.

Дистриктовий суддя Корі засудив сьогодні на два місяці тюрми т. Джима Стюарта, обвинуваченого в "розрухах" і в "незаконнім зібранні". Тов. Стюарта звільнено від обвинувачення за "розрухи", а засуджено за участь в "незаконнім зібранні".

арта свідчила поліція. Вона знімавала, що т. Стюарт був провідником громади робітників, які на 20 березня в числі 300 осіб зібраних на вулиці Логен і не хотіли розійтись, коли поліція пробувала їх розігнати.

Обвинуваченого боронив С. Грінберг, адвокат Канадської Робітничої Оборончої Ліги.

БУНТ БРИТІЙСЬКИХ МАЙНЕРІВ МАВ ВЕЛИКИЙ ВПЛИВ НА БРИТІЙСЬКУ КРИЗУ

ЛОНДОН, Англія, 5 жовтня.

Бунт матросів британської флотії мав неабиякий вплив на кордоном на теперішню фінансову кризу у Великій Британії. Це заставило закордонних вкладачів капіталу до відтягнення своїх вкладів з лондонських банків, що спричинило скасування британським урядом золотого стандарту.

Невдоволення проти знижки заробітної платні було між рядовими матросами, які мусять сплачувати моргеджі на своїх помешканнях та рати за меблі до своїх помешкань. Адміралтейство переговорувало з моргеджеями компаніями, щоби вони не натискали на матросів за довіри.

Рядові матроси будуть діставати 91 ц. денної платні, а не 75 ц., як було зазначено в ори-

гінальному знижці. Найбільше невдоволення проти знижки заробітної платні було між рядовими матросами, які мусять сплачувати моргеджі на своїх помешканнях та рати за меблі до своїх помешкань. Адміралтейство переговорувало з моргеджеями компаніями, щоби вони не натискали на матросів за довіри.

ЗА ПОРАДОЮ КАПІТАЛІСТІВ БРЕКЕН ХОЧЕ ФОРМУВАТИ ЮНІЙНИЙ УРЯД

ВІННІПЕГ, Ман., 6 жовтня.

Манітобський прем'єр Брекен пропонує пропозицію провідникам всіх політичних партій в провінціальному парламенті, щоби вони згодилися на формування коаліційного уряду і таким способом "положили кінець всякому партизанству" на протязі слідуєщих п'яти років. Як причину цього кроку Брекен подає економічну кризу, яка вимагає радикальної зміни в адміністрації.

мвання коаліційного уряду можна довершити зміною виборчого закону на парламентській сесії. Одночасно таким способом можна буде відложити розписання провінціо-нальних виборів на так довго, як парламент забажає. Речінець теперішньому урядові виходить на 15 липня 1932 р.

До цього юнійного уряду після програми Брекен мало б увійти двоє консервативістів, один представник ліберальної партії, один лейборіт і чотири члени теперішнього уряду.

На думку Брекена таке формування коаліційного уряду можна довершити зміною виборчого закону на парламентській сесії. Одночасно таким способом можна буде відложити розписання провінціо-нальних виборів на так довго, як парламент забажає. Речінець теперішньому урядові виходить на 15 липня 1932 р.

Брекен говорив в цій справі з визначними бизнесменами і фінансістами провінції, і вони обіцяли йому піддержку.

Є це не що інше, як спроба об'єднати всі буржуазні партії, включаючи й лейборітську, в один фронт проти трюящих партій, один лейборіт і чотири члени теперішнього уряду.

ПРИХОДІТЬ МАСОВО НА МІТІНГ!

РОБІТНИКИ ВІННІПЕГУ! ПРИХОДІТЬ МАСОВО НА МАРКЕТ СКВЕР В ЧЕТВЕР, 8-ГО ЖОВТНЯ, В ГОДИНІ 8-Я ВЕЧЕРОМ І ВИСЛУХАЙТЕ ПРОМОВИ ТОВ. ТОМІ ЮЕНА, ОДНОГО З ДЕВ'ЯТЬОХ АРЕШТОВАНИХ ЧЛЕНІВ ПОЛІТИЧНОГО БЮРА КОМПАРТІ КАНАДИ.

Оборонча Конференція.